

פסחים טז

הבנה אחרת במחלוקת ר' מאיר ור' יוסי: אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: מחלוקת - בשש, אבל בשבע - דברי הכל שורפין.

שאלה - דיוק מדברי ר' יוחנן בקשר לתשובתו לשאלה "מדבריהם דמאן": אמר ליה רבי זירא לרבי אסי: נימא קסבר רבי יוחנן: מתניתין באב הטומאה דאורייתא, וולד הטומאה דרבנן, ומאי מדבריהם - מדברי רבי חנינא סגן הכהנים. תשובה: אמר ליה: אין.

קושי: אי הכי, מאי מודה?

תירוץ: הכי קאמר ליה רבי יוסי לרבי מאיר: אפילו לרבי יהושע דמיקל, כי מיקל - בתלויה וטמאה, אבל בטהורה וטמאה - לא.

עוד קושי: אי הכי, אמאי אינה היא המדה? מדה ומדה היא!

תירוץ: אמר רבי ירמיה: הכא בבשר שנטמא במשקין שנטמאו מחמת שרץ, ואזדא רבי מאיר לטעמיה ורבי יוסי לטעמיה; רבי מאיר לטעמיה, דאמר: טומאת משקין לטמא אחרים - דרבנן, ורבי יוסי לטעמיה, דאמר: טומאת משקין לטמא אחרים - דאורייתא

דתניא:

	ר' מאיר ור' אלעזר	רבי יהודה	ר' יוסי
ספק משקין ליטמא	טמא	טמא	טמא
לטמא אחרים	טהור	טמא	לאוכלין - טמאין לכלים - טהורין

קושי: וסבר רבי אלעזר משקין אית להו טומאה בעולם? והתניא, רבי אלעזר אומר: אין טומאה למשקין כל עיקר. תדע, שהרי העיד רבי יוסי בן יועזר איש צרידה על איל קמצא דכן, ועל משקין בית מטבחיא דכן.

תירוץ: הניחא לשמואל, דאמר: דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן יש להן - שפיר.

קושי: אלא לרב, דאמר דכן ממש - מאי איכא למימר?

תירוץ: אמר רב נחמן בר יצחק: אחדא.

קושי: והא כדבריו קאמר דנפיש, ועוד: והא וכן קתני!

אין תירוץ: קשיא.

ר' רב	שמואל
דכן ממש	דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן
טומאת משקין דרבנן, וכי גזרו רבנן - במשקין דעלמא, ובמשקין בית מטבחיא לא גזרו.	טומאת משקין עצמן דאורייתא, לטמא אחרים - דרבנן. וכי גזרו רבנן - במשקין דעלמא, במשקין בית מטבחיא - לא גזרו. וכי לא גזרו רבנן - לטמויי אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן.

קושי על שמואל: אמר ליה רב הונא בר חנינא לבריה: כי עיילת לקמיה דרב פפא, רמי ליה: מי

אמר שמואל דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן, קרי כאן והכשר אשו

יע ככל טמא לא יאכל!

תירוץ: אמר רב שישא בריה דרב אידי: מידי דהוה ארביעי בקדש.

קושי: מתקיף לה רב אשי: רביעי בקדש - לא איקרי טמא, האי - איקרי טמא!

אין תירוץ: קשיא.

קושי על רב: תא שמע וכל מקוה אשו יתה ככל לאי טמא!

תירוץ: מאי טמא - הכשיר.

קושי: הכשיר? - מרישא דקרא שמעת ליה נכל האכל אשו יאכל אשו יכא עיין טמא

תירוץ: חד בתלושין וחד במחוברין. וצריכי, דאי אשמעינן בתלושין - משום דאחשבינהו,

אבל מחוברין - אימא לא. ואי תנא מחוברין - משום דקיימי בדוכתייהו חשיבי, אבל

תלושין - אימא לא, צריכי.

קושי 2 על רב: תא שמע: אק מעין וכוור מקוה טמא יתה טהור!

תירוץ: מאי יתה טהור - מטומאתו.

קושי על התירוץ מקודם: ותלושין מי מכשירין? והאמר רבי יוסי ברבי חנינא: משקין בית מטבחיא, לא דיין שהן דכן - אלא שאין מכשירין!
תירוץ: תירגמא (שמשקין בית מטבחיא לא מכשירים) על דם. דאמר רבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן: מנין לדם קדשים שאינו מכשיר - שנאמר **ע** הארץ תשפכט כמים, דם שנשפך כמים - מכשיר, דם שאינו נשפך כמים - אינו מכשיר.
קושי: מתקיף לה רב שמואל בר אמי: הרי דם התמצית, דנשפך כמים ואינו מכשיר!
תירוץ: אמר ליה רבי זירא: הנח לדם התמצית, דאפילו בחולין נמי לא מכשיר.
הטעם לדברים: קבלה מיניה רב שמואל בר אמי. דאמר רחמנא רק חנק אכתי
אכל הקס כי הקס הוא העש, דם שהנפש יוצאה בו - קרוי דם, דם שאין הנפש יוצאה בו - אינו קרוי דם.
קושי 3 על רב: תא שמע: **דם שנטמא וזרקו, בשוגג - הורצה, במזיד - לא הורצה!**
תירוץ: מדרבנן, ודלא כרבי יוסי בן יועזר איש צרידה.
קושי 4 על רב: תא שמע: **על מה הציץ מרצה - על הדם ועל הבשר ועל החלב, שנטמא בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון, בין ביחיד בין בציבור!**
תירוץ: מדרבנן, ודלא כר' יוסי בן יועזר איש צרידה.
קושי 5 על רב: תא שמע: **ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איזה עון הוא נושא?**

- **אם עון פיגול - הרי כבר נאמר לא ירצה**
- **אם עון נותר - הרי כבר נאמר לא יחשב**
- **הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור.**

מאי לאו - טומאת דם?
תירוץ: אמר רב פפא: לא, טומאת קמצים.
קושי 6 על רב: תא שמע: **הן ישא איש פסר קדש ככלו כגזו ושע ככפו אז הרוח ואז הניב ואז היין ואז שטן ואז כל מאכל היקדש ועט הכהנים ויאמרו לא**
ואמר רב: אישתבש כהני!
תירוץ: מידי הוא טעמא אלא לרב, רב משקי בית מטבחיא תני, אבל משקי בי מדבחיא - מטמא.

